

veterinària

Celebrada l'assemblea general ordinària del COVIB cinc mesos més tard del que estava previst i amb totes les mesures sanitàries en vigor

Dia Mundial de la Ràbia: el Col·legi recorda l'obligatorietat de vacunar els cans de més de tres mesos a les Illes Balears

Assessoria: Què pot fer el veterinari que no ha cobrat una factura per una feina, però que es veu obligat a complir amb les seves obligacions fiscals periòdiques?

Dirofilaria Immitis en Mallorca: reflexiones epidemiológicas

GLOBAL-IDENT™

XS 1.4

¿Quién es el próximo?

Yo!

Yo!

Yo!

STANDARD
ISO
11784

STANDARD
ISO
11785

STANDARD
ISO
11135-1

STANDARD
ISO
11607

MICROCHIP PARA LOS ANIMALES MÁS PEQUEÑOS

- **Aguja mas fina y afilada.**
Excelente penetración cutánea.
- **inyector Ergonomico.**
Fácil manejo y aplicación.
- **Esterilización médica.**
De acuerdo a los estandares ISO 11135-1& 11607

azasa

Pioneros en sistemas de trazabilidad y bienestar animal.

- 4 Avepa:** Avepa – SEVC virtual
- 5 Apunts de gestió empresarial:** Plans de Salut
- 6 Seguretat alimentària:** Opinió científica de la ICMSF sobre el SARS-CoV-2
- 7 Hª de la Veterinària:** 50 anys del XII Symposium Regional dels Col·legis Veterinaris de Catalunya i Balears
- 8 Justícia Alimentària:** Rebaixes per alimentar el futur
- 9 Perfil col·legial:** Francina Barceló Oliver
- 10 Portada:** *Dirofilaria Immitis* a Mallorca
- 12 Actualitat:** Assemblea General del COVIB

- 14 Actualitat:** La nova formació
- 15 Actualitat:** 28 S, Dia Mundial Contra la Ràbia
- 16 Actualitat:** Formació COVID
- 17 De tal palo:** Marina i Joan Oliver
- 18 Els nostres centres:** Vila Veterinaris Eivissa
- 20 Actualitat:** Creix l'atur al sector veterinari · Trobats vuit exemplars de nacra a Mallorca
- 21 Assessoria jurídica**
- 22 Cas clínic:** Presentat per Hospital Veterinari Canis
- 23 Col·legi · Actualitat**

Junts a distància

S'escriuen aquestes línies sobre el retorn a la nova normalitat en el nostre dia a dia, ja amb un poc de perspectiva que sempre atorga el mes de setembre, just el dia en què entren en vigor a Eivissa i Mallorca noves limitacions per part de la Comunitat Autònoma, atesa l'evolució de les dades epidemiològiques a les Illes en les darreres dues setmanes. Ja sabíem, emperò, abans d'aquesta darrera resolució de la Conselleria de Salut que, entre d'altres, limita a sis el número màxim de persones a reunions socials i familiars, que aquesta època pandèmica és especial, i que qualsevol passa en fals ens pot dur a descaminar el trajecte que tant ens ha costat recórrer en mesos. Per això, tot i que costa, no hem de deixar de ser responsables i hem de donar exemple en el nostre dia a dia.

I així ho feim. Perquè la nova normalitat ha passat per la suspensió de la celebració de Sant Francesc, el nostre patró, per primera vegada en molts d'anys; perquè la nova normalitat ha passat per la celebració, després de molts de mesos, de la primera activitat formativa presencial al Col·legi amb totes les mesures de seguretat obligades i amb l'estranyesa afegida de les mascaretes i les distàncies mínimes permeses; perquè la nova normalitat ha passat per la celebració de l'assemblea general ordinària mig any més tard del que és habitual -i novament en el Col·legi de Metges per una qüestió de dimensions-, on s'aprovaren els comptes de l'any passat i els pressuposts d'aquest estrany 2020, en què hem reduït les nostres estimacions pels ajustaments adoptats en Junta a causa de les limitacions de la Covid-19; perquè la nova normalitat ha passat per l'exemple que seguim donant diàriament en tots els àmbits de la nostra professió. Dins aquest compromís ens trobam immersos actualment en el Col·legi, on volem escometre la modernització i digitalització de processos, evitant desplaçaments, estalviant paperassa i, especialment, facilitant les gestions i tràmits a fer per als nostres col·legiats i col·legiades.

Aquesta digitalització, ja necessària, és un dels pilars sobre els que volem edificar el nostre projecte de legislatura, un projecte per al qual ens agradaria cobrir les mancances de gestió que tenim i satisfer les necessitats del major número de col·legiats possible. En temps difícils, quan més junts millor... a una distància segura.

veterinària 86

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Jesús Martínez. **Direcció periodística:** Joan Sans (Dirkom). **Consell editorial:** Lluís Riera, Jorge Cañellas, Manuel Ruiz, Tomeu Martí i Iván Plasencia. **Fotografia:** Jaime Reina. **Maquetació:** G. Domenici. **Publicitat:** COVIB (Av. Comte de Sallent, 2, Principal A i B - Tel: 971 71 30 44/49). **Impressió:** Gráficas Loyse. **Dipòsit legal:** PM-495-2013

El Comitè de Redacció recorda als col·laboradors de la revista que poden utilitzar tant el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles. Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets. Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

AVEPA - SEVC se convierte en virtual

Durante los últimos tres meses, la junta directiva de AVEPA ha estado reflexionando internamente sobre cómo la situación sanitaria actual a nivel nacional e internacional podría afectar el desarrollo del próximo congreso de AVEPA-SEVC, en noviembre en Barcelona.

Teniendo en cuenta como primera prioridad la salud de los asistentes al congreso, de los ponentes y de las personas dedicadas al mismo, la Junta directiva de AVEPA ha tomado la decisión de cancelar el congreso nacional de AVEPA-SEVC 2020 en su formato presencial, y convertir la edición de este año 2020 en un congreso íntegramente virtual.

En esta decisión, además del criterio puramente sanitario (el más importante), también se han estudiado a fondo otros aspectos como la nueva situación en la que se encuentra el transporte de viajeros, las medidas higiénicas extremas que deberían tomarse, la posible disminución de los asistentes que viajarían al con-

greso, la prohibición de viajar muchos empleados de multinacionales veterinarias, o la disminución de la capacidad de las salas de reuniones, todo ello ha hecho que se tome la decisión más lógica y pragmática de trasladar el congreso a un formato virtual para 2020.

Este nuevo formato virtual implica lógicamente la adaptación del programa científico que ya se había diseñado para el Congreso Nacional de AVEPA - SEVC 2020 presencial en noviembre.

El congreso virtual se cimentará en las

>>> El Congreso tendrá una duración de 6 días (3-4-5-10-11-12 de noviembre), en los cuales se impartirán 70 conferencias repartidas en 3 salas de conferencias, además de talleres.

siguientes bases:

- Duración del congreso 6 días (3-4-5-10-11-12 noviembre), con 3 salas de conferencias cada día. Y dejando todo el contenido científico disponible para aquellos registrados durante un mes, en la plataforma del congreso.
- Ofrecer alrededor de unas 70 conferencias.
- Cada sesión consta de 30 minutos de conferencias + 20 minutos de preguntas y respuestas con el ponente en vivo + 10 minutos de descanso.
- Se ofrecerán talleres (virtuales, o quizás algunos presenciales con transmisión en directo si las condiciones lo permitieran).

Al mismo tiempo el congreso dispondrá de una zona para la presentación de posters, de una exposición comercial, de actos lúdicos, de simposios de empresa, etc.

Esperamos contar con vuestra participación para convertir este nuevo formato de congreso en un nuevo éxito de participación.

AVEPA continúa con su formación 'on-line'

La actual situación sanitaria motivó el cambio de formato del proyecto formativo anual de AVEPA durante este año, para continuar ofreciendo una formación de base y continuada durante todo el año, segura y de mayor accesibilidad

para todos los socios. El calendario formativo de este final de año comprendió las especialidades de Dermatología (16 septiembre), Medicina Felina (1 octubre), Gastrointestinal (20 octubre) y Emergencias (3 diciembre). Todas estas conferencias estarán en la web de AVEPA para visualización hasta el 31 de Marzo de 2021.

Plans de salut. Sí o no?

Vull donar les gràcies a En Fernando que m'ha suggerit parlar d'aquest tema.

La decisió d'implementar plans de Salut en el nostre centre veterinari és una passa important dins de l'estratègia empresarial. Més important que, per exemple, decidir si passam a radiologia digital o no, i amb una inversió econòmica molt menor. Sí que suposa, però, una inversió important de temps i sobretot un treball intens d'implementació i de manteniment dels Plans i d'ensinistrament de l'equip.

Què son, els Plans de Salut? Els podríem definir des de diferents punts de vista:

1. Són una passa més dins de la medicina preventiva. Un Pla de Salut agrupa totes aquelles accions que durant un any considerem necessàries per **evitar patologies** als nostres pacients: Vacunacions, desparasitacions internes i externes, anàlitiqes preventives, tests de malalties infeccioses, controls radiogràfics, ecogràfics, electrocardiogrames, mesures de pressió arterial... i tot allò que considerem honestament i èticament que és bo per a prevenir estats patològics (o fer-ne una detecció precoç) dels nostres pacients. Generalment, s'estableixen aquestes actuacions preventives en funció de l'edat de l'animal, de l'espècie i del tipus de raça.

2. Són una eina de fidelització molt potent. Els clients que contracten un Pla de Salut durant tot aquell any acudiran al nostre centre veterinari a fer les vacunacions, revisions, etc. i no aniran al magatzem a comprar la pipeta o la pastilla pels cucs o per les puces, i no aniran a una altra clínica per una visita perquè "són molt barates". A més, el client que s'acostuma a venir sovint a la clínica augmenta el seu vincle amb nosaltres, ens coneix més, i nosaltres també el coneixem millor a ell i a la seva mascota, la qual cosa ens permet donar un servei més proper i de més qualitat.

3. Són una font d'ingressos econòmics. A Espanya, la mitjana de visites dels pacients a les clíniques veterinàries està al voltant de 2-3 visites anuals. Si en el nostre Pla de Salut es preveuen com a mínim 4 o 5 visites anuals (per vacunes, anàlitiqes, etc.) es produirà un augment de les visites i directament un augment de la facturació. A més, està demostrat tant a USA com a Europa (i alguns estudis a Espanya) que els clients gasten més en cada una d'aquestes visites, de manera que fàcilment podem tenir entre un 5-10% d'augment de la facturació total el primer any d'implantació dels Plans. Si feim comptes fàcils, un centre que facturi 200.000 euros anuals, facturarà entre 10.000 i 20.000 euros més. Ja ens podem comprar l'equip de radiologia digital.

>>> La decisió d'implementar plans de Salut en el nostre centre veterinari és una passa important dins de l'estratègia empresarial. Més important que, per exemple, decidir si passam a radiologia digital o no, i amb una inversió econòmica molt menor.

4. Serveixen per millorar la planificació del nostre centre. Som nosaltres, i no els clients, qui organitza les visites que s'inclouen en els Plans. Si decidim que s'ha de fer una anàlítica de leishmània el mes de febrer i tenim 100 clients amb Pla, podem preveure la compra de 100 test de leishmània quan trobem la millor oferta als distribuïdors, o podem negociar un millor preu per la compra. A més, això també serveix per compensar la disminució de feina que hi ha en aquests mesos "fluixos" com pot ser el febrer. Podem citar els clients per fer l'extracció de sang i una vegada a la setmana fer les anàlitiqes. Això també abarateix els costos de fer anàlitiqes que necessitin controls positius i negatius, etc.

5. Eviten la venda il·legal de productes perquè els transformem en serveis. Sabem que la venda de medicaments és, ens agradi o no, una font important d'ingressos per als centres veterinaris. I també sabem que la llei del medicament no permet aquesta venda. La incorporació de les desparasitacions com un servei inclòs dins del Pla de Salut evita completament aquest problema. No estam venent antiparasitaris, venem un servei anomenat "Pla de Salut" que inclou tot allò que la mascota necessita.

6. Són una eina per diferenciar-nos de la competència, tot i que avui en dia molts de centres veterinaris ja ofereixen serveis d'aquest tipus, també n'hi ha molts que no. És una manera de no fer sempre el mateix que fa la competència i de no acabar en una guerra de "a veure que és més barat".

En conclusió, estic completament a favor de la creació i implementació de Plans de Salut als centres veterinaris. Tothom hi guanya: La CLÍNICA, com ja hem explicat més amunt, el PACIENT, perquè tenim un molt millor control del seu estat de salut i perquè rep tots els serveis de medicina preventiva que necessita per a no estar malalt, i EL PROPIETARI, perquè per un preu assequible, té el seu amic - mascota (recordau que el vincle afectiu és molt gran) tan ben cuidat com es pot tenir i generalment -això ja depèn del disseny del Pla de Salut- pot gaudir de descomptes en serveis complementaris i altres productes com alimentació, accessoris, etc.

Si vols implementar un Pla de Salut al teu centre, estaré encantat d'ajudar-te.

JAUME ROIG SASTRE
Clínica Veterinària Zooclínic

La ICMSF emite su opinión científica sobre el SARS-CoV-2 y su relación con la seguridad alimentaria

La Comisión Internacional de Especificaciones Microbiológicas en Alimentos (ICMSF), vinculada a la OMS, con fecha 3 de septiembre ha publicado la opinión científica 'ICMSF opinión on SARS-CoV-2 and its relationship to food safety', que parte de la premisa que hay que diferenciar entre peligro y riesgo, es decir, que la mera presencia de un agente infeccioso en los alimentos no significa necesariamente que vaya a tener lugar una infección.

En la opinión se hace hincapié en la importancia de entender cómo se transmite el virus entre personas, que es principalmente vía gotas/aerosoles desde la nariz y la boca, en el que los espacios poco ventilados la incrementan enormemente. Otra vía de transmisión, aunque con menos probabilidad que la anterior, es a través del contacto con superficies contaminadas.

Considerando que hasta la fecha no hay casos probados o asociaciones científicas entre el consumo de alimentos y la COVID-19, es muy poco probable que el virus SARS-CoV-19 constituya un

>>> Aunque el virus pudiera encontrarse en los alimentos, en sus ingredientes o en los materiales de envasado, no se evidencia que haya un riesgo para la salud humana vía ingestión o por contacto con el alimento.

riesgo para la seguridad alimentaria. Hay relativamente pocos informes que evidencien la presencia del virus en los alimentos, sus ingredientes, y los materiales de envasado. Además, en muchos casos dichos informes no aportan información acerca de cómo los virus fueron identificados, en qué cantidad se encontraron y si eran o no viables e infecciosos. En este sentido, aunque el peligro (el virus) se encontrara o se hubiera encontrado presente, no se evidencia que haya un riesgo para la salud humana vía ingestión o por contacto con el alimento. Además está demostrado que los virus presentes en los alimentos y en los envases pierden viabilidad a lo largo del tiempo. Por lo que, siguiendo un enfoque basado en el riesgo, es muy poco probable que tal contaminación provoque una infección.

Aunque se ha detectado ácido ribonucleico (RNA) del virus en aguas residuales y en las heces de personas afectadas por COVID-19, hasta el presente no hay evidencias de que el virus pueda sobrevivir al paso por el estómago de las personas.

Sin embargo en la opinión se considera prudente hacer hincapié en la necesidad de que los fabricantes y manipuladores de alimentos utilicen buenas prácticas de higiene para minimizar cualquier posibilidad de que los alimentos y los materiales de envasado sean vectores del virus.

Para finalizar, y dado que algunos países han impuesto restricciones al comercio de alimentos e incluso han requerido pruebas a los importadores que garanticen la ausencia del virus en los alimentos, la ICMSF hace hincapié en que en que no son necesarias las mismas ni están justificadas. Los esfuerzos de los operadores deben encaminarse a proteger a sus trabajadores de los contagios persona a persona.

La opinión completa puede consultarse en: <https://www.icmsf.org/wp-content/uploads/2020/09/ICMSF2020-Letterhead-COVID-19-opinion-final-03-Sept-2020.BF.pdf>

10.000 veterinarios, garantes de la seguridad alimentaria en España

Con motivo del Día Mundial de la Alimentación, celebrado el 16 de octubre, la Organización Colegial Veterinaria insistió en destacar la labor de los veterinarios como garantes de la seguridad alimentaria, al ser los profesionales que reúnen los conocimientos y las competencias necesarias para el ejercicio integral de actividades en el ámbito de la seguridad alimentaria, mediante el control de la calidad e inocuidad de los productos en todos los puntos de la cadena alimentaria. En España, más de 10.000 veterinarios trabajan para garantizar el correcto estado sanitario de los alimentos, plasmado en un control desde la fase de producción hasta su distribución o venta.

Se cumplen los 50 años de la celebración en Palma del XII Symposium Regional de los Colegios Veterinarios de Cataluña y Baleares

Aparte de la satisfacción que produce recordar esta actividad, de la que los medios de comunicación isleños en su día dieron una amplia difusión, es interesante estudiar la importancia que tuvo este hecho en el devenir del Colegio Oficial de Veterinarios de las Islas Baleares.

Una vez finalizada la Guerra Civil que afectó a España desde 1936 a 1939, por la Orden de 19 de octubre de 1940, se creó de nuevo el Colegio Nacional Veterinario y se instauraban de igual manera de nuevo los Colegios Provinciales Veterinarios, que se definían como entidades de derecho público, hecho este de gran importancia, ya que ello suponía que estas corporaciones profesionales se regirían a partir de este momento por una ley general, adecuada al momento que se vivía.

En estas circunstancias, las diferentes provincias que integraban el territorio nacional, y que disponían de su propio Colegio, fueron agrupadas por Distritos, a efectos de disponer de un único representante delegado por Distrito, lo que en el caso de Baleares, al ser varias islas y relativamente no lejanas de la Península, se englobaron en la Zona 5ª peninsular, que agrupaba a las provincias de Cataluña, lo que para mí mostraba, la escasa incidencia que nuestro Colegio Balear tenía ante el Consejo General.

En 1954, con la llegada de José Mª Séculi Brillas como presidente del Colegio de Veterinarios de Barcelona, los contactos entre los Colegios de Baleares y Cataluña, especialmente con el de Barcelona, tomaron mayor consistencia, constituyendo una fluidez de consultas e información sanitaria beneficiosas para ambos Colegios.

Unos años más tarde, en 1958, siendo todavía presidente del Colegio de Veterinarios de Barcelona el antes mencionado José Séculi, uno de los mejores presidentes que ha tenido Cataluña, creó, con la anuencia de todos los integrantes regionales del Distrito, una Organización de simposios veterinarios para Cataluña y Baleares con periodicidad anual o bienal según las circunstancias, sobre temas mo-

nográficos de interés para los Colegios, con la finalidad de orientar y dar a conocer los adelantos y problemas sanitarios, que afectaban a la profesión.

Por razones que ignoro, los primeros años, el Colegio de Baleares no participó en estas actividades, hasta que en 1966 una gestión personal del presidente del Consejo General de Colegios Veterinarios de España, Francisco Castejón, en una visita a Baleares, motivó a la Junta del Colegio para que entrara en el circuito de estos simposios que se venían celebrando en Cataluña, lo que dio como resultado que este mismo año, el entonces Vicepresidente del Colegio de Baleares, Andrés Torrens Pastor, acudiera al Simposio Regional que se celebraba en Barcelona, y expusiera la ponencia titulada "Visión Colegial de la Organización Oficial de la Veterinaria del futuro".

En 1969, el Colegio de Baleares acudió ya directamente al Simposio, que organizaba esta vez el Colegio de Lérida y que estaba este año dedicado al "Control del medio ambiente en las explotaciones pecuarias", tema que se consideró de creciente interés por el progresivo desarrollo de las explotaciones intensivas de ganado porcino.

Por el Colegio de Baleares asistió como ponente el veterinario Bartolomé Anguera Sansó, por entonces asesor técnico de las empresas ganaderas AUXAM y FAMSA, quien expuso el tema del "Con-

trol del medio ambiente en las explotaciones de ganado porcino de recría" y que solicitó, por encargo del Colegio Balear, que el simposio siguiente se celebrara en la Isla de Mallorca, petición que fue aceptada con gran satisfacción por los Colegios Veterinarios de Cataluña.

Efectivamente, y tal como manifiesta el título de este escrito, el día 9 de Octubre de 1970 se iniciaba en el Salón de Actos de la Casa de Cultura de Palma, el XII Simposio Regional de Colegios de Veterinarios de Cataluña y Baleares, que se celebraba por primera vez en nuestras Islas y que

fue presidido por Don Pablo Paños Martí, presidente del Consejo General de Colegios Veterinarios de España y las ponencias desarrolladas en este caso versaron sobre la "Patología y problemática de la reproducción animal".

La ponencia del Colegio de Baleares versó, en un alto nivel, sobre el "Estado actual de la sincronización del celo en las hembras domésticas" que fue expuesta por los veterinarios Rafael Pizá y Alfredo Mus, ambos miembros de la Jefatura Provincial de Ganadería de Baleares.

A partir de esta fecha, el Colegio Veterinario de Baleares, estuvo presente en todos los Simposios celebrados en Cataluña hasta su final en 1975, año en que se tomó la decisión de que dejaría de convocarse, en gran parte debido a la progresiva aparición de asociaciones veterinarias especializadas en las distintas ramas, que disponían de sus propios circuitos de formación profesional.

Después de un largo esperar, por Orden de 13 de Febrero de 1984 (BOE 3 de Mayo), se publicaron los nuevos Estatutos de la Organización Colegial Veterinaria Española, que modificaban, estimamos que de una forma más correcta y largamente solicitada, el ámbito territorial de las demarcaciones con representación directa del Colegio Oficial de las Illes Balears en el Consejo General de Colegios Veterinarios de España.

TOMEU ANGUERA

Rebaixes per alimentar el futur

Des de Justícia Alimentària lamentam que a la darrera licitació per al servei de menjadors escolars de les Illes Balears, l'oferta econòmica hagi estat el criteri amb major puntuació, per davall de la proposta tècnica i l'educativa. Aquest fet ha suposat l'adjudicació del menjador escolar de 13 escoles d'Eivissa a una empresa multinacional que ha reemplaçat a l'empresa local que fins ara prestava aquest servei i que ha quedat en segona posició malgrat tenir la millor proposta en els altres aspectes.

Des de Justícia Alimentària ja fa temps que treballem per promoure una **alimentació sana, basada en productes locals, socialment justa i ambientalment sostenible**. I amb aquest objectiu, dos aspectes que hem treballat, tant amb les escoles com amb les administracions, han estat els menjadors escolars i la contractació pública.

I val a dir que s'han fet avanços importants. Amb alguns resultats interessants i esperançadors com la introducció de la sobirania alimentària en projectes de centre en algunes escoles i instituts, la implicació de les associacions de famílies per a proposar canvis d'alimentació en l'àmbit escolar, iniciatives com Menorca al Plat que ha introduït producte de proximitat i ecològic dins 21 menjadors escolars de l'illa, o les accions realitzades a Eivissa en aquest mateix sentit. I si ens fixam en l'administració pública, el fet que el Govern de les Illes Balears hagi incorporat una direcció general de polítiques per a la sobirania alimentària, és una clara intenció de fer feina en aquest sentit.

És en aquest context que posam el focus en el que ha succeït a Eivissa, perquè, si bé és cert que en les condicions del concurs s'especifiquen aspectes com la inclusió en els menús de productes de temporada, l'agricultura ecològica o el producte local, també ho és que, només això, no és suficient. I per avançar cap a una contractació pública responsable és important també treballar el detall de com s'inclouen aquests criteris, com s'han de justificar, demostrar i quina és la seva ponderació. Són aquests detalls on es plasmen les prioritats i es fa palesa la voluntat política, i que realment marquen la diferència entre una declaració d'intencions (sense intencions) o l'acció política real.

Des del punt de vista legal, la Llei 9/2017 de contractació pública estableix a l'article 1.3 que "(...) s'han d'incorporar de manera transversal i preceptiva criteris socials i mediambientals sempre que tinguin relació amb l'objecte del contracte, en la convicció que la seva inclusió proporciona una millor relació qualitat-preu en la prestació contractual, així com una major i millor eficiència en la utilització dels fons públics. També s'ha de facilitar l'accés a la contractació pública de les petites i mitjanes empreses, així com de les empreses d'economia social."

Promocionar els productes agroalimentaris de les Illes, a través de la creació de marques per distingir el producte de pro-

ximitat, amb la realització de campanyes de difusió, jornades gastronòmiques, o treure ajuts específics, entre d'altres, són accions oportunes, però és necessari un major compromís i una major coherència en les polítiques de l'administració pública. L'Agenda 2030 marca grans reptes i grans accions que s'han de fer front de manera transversal, amb aliances i evocant a la interrelació de tots els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Per posar un exemple, de poc serveix lluitar contra el malbaratament alimentari en un menjador col·lectiu si alhora no es fa un esforç per utilitzar producte de proximitat i comprat localment. És per això, que **calen accions que donin coherència a la integritat de l'Agenda 2030**.

Quan es fomenta la demanda d'aliments de proximitat, saludables i sostenibles en la contractació pública **ha de ser per generar un efecte multiplicador en l'economia local**, tant l'estrictament productiva com les diverses connexions que genera, no només per complir amb els requisits que exigeixen les licitacions. A més de la compra en si —i no menys important—, s'hi afegeix l'empenta que representen els ens públics per al canvi de valors, educació i cultura alimentària en la societat, i per a la generació d'un nou model alimentari.

L'oferta econòmica més barata no sempre és la que respon a aquestes externalitats positives en el territori i la societat, i sovint permet l'entrada de grans empreses que tenen més joc amb el preu. O dit d'un altra manera, pot passar que l'estalvi d'uns cèntims en el preu sigui a costa d'unes pitjors condicions per als treballadors del servei o per als pagesos i pageses que produeixen el menjar, o d'afectacions negatives sobre el medi ambient.

"El paper ho aguanta tot" i tots els projectes presentats per les empreses licitadores prometen incorporar productes de proximitat, de temporada i ecològics entre d'altres compromisos. En aquest sentit, només queda incidir en la **necessitat de seguiment** d'aquests serveis, tant per part de l'administració competent com per part dels centres educatius i les famílies, i vetllar perquè els compromisos establerts es compleixin. I si no és el cas, demandar el servei que pertoca de menjador, on s'hauria de primar una alimentació tradicional, saludable i sostenible.

Des de Justícia Alimentària estarem a l'aguait perquè aquests serveis tinguin les garanties necessàries, tant en el vessant d'alimentació saludable per als infants, com per la dinamització de la producció local i agroecològica de les Illes. I seguirem treballant perquè la contractació pública garanteixi una alimentació adequada per als filllets i les filletes. **Una alimentació que tingui en compte la seva salut, però també la de les persones que produeixen, cuinen i serveixen aquests aliments**

JUSTÍCIA ALIMENTÀRIA

(delegació de les Illes Balears)

Francina Barceló (Felanitx, 1989) aterrà a Mallorca procedent d'Alemanya dos dies abans de l'inici del confinament, el passat mes de març. Arribà amb unes expectatives de feina, un projecte laboral ambiciós, ben pensat però en estat incipient, encara per cristal·litzar, i en comptes de poder desenvolupar-lo s'hagué de recloure a la casa familiar, Son Menut, un agroturisme i escola d'equitació situada a la zona coneguda com Son Negre, als afores de Felanitx. Allà, on va néixer, envoltada de la seva família i una cabana equina d'unes 70 unitats, passà la reclusió obligatòria per mor de la Covid-19, amb el projecte professional en ebullició dins el seu cap. Aquesta idea, muntar a Mallorca un hospital de referència per a èquids necessitats de qualsevol emergència, sobretot de naturalesa quirúrgica, juntament amb Carlos Porres i Pedro Darder, és el que la va dur de tornada cap a la roqueta després de més d'una dècada fora de casa, formant-se a Anglaterra, Irlanda i Escòcia, i finalitzant el projecte d'investigació a Stuttgart, on treballava la seva parella -enginyer aeroespacial-, que ha vingut a Mallorca amb ella. "A veure quina feina pot trobar aquí?", es demana la veterinària contrariada.

Des de petita Francina va tenir molt clar què volia ser. Envoltada de cavalls des del bressol -son pare, gran aficionat, anà edificant Son Menut "bocinet a bocinet", cavall a cavall, sobre el que havia estat la vaqueria familiar, que féu fallida a començaments dels anys 80. "Ei feia feina a un banc i quan no treballava desenvolupava la seva passió: els cavalls. De petita record bé les excursions a cavall que organitzava per a turistes. Vaig créixer entre cavalls". La veterinària recorda perfectament d'aquells anys les visites del manescal a les quadres i com l'acompanyava. En una ocasió, el veterinari -Pep Ignasi Garí- li deixà aguantar simbòlicament un *mosquito fórceps* durant la cura d'una ferida i ella pensà que estava fent una cosa molt important. Es matriculà a la *Universidad l'Alfonso X* de Madrid, on es llicencià en el 2012. Tenia molt clar que orientaria el seu futur cap a l'especialització equina, però durant la carrera, en els estius, va voler provar altres coses i féu pràctiques a Veterclínic, on treballà "amb un equip molt agradable" i també a Marineland "per curiositat i experiència", diu. En llicenciar-se partí uns mesos a Liverpool, on va tenir el primer

Francina Barceló Oliver

Una veterinària a lloms del seu somni

contacte amb una altra forma de fer les coses. "Allà està estructurat d'una manera diferent, per àrees, amb un volum de feina i un nivell d'especialització increïble", recorda. Treballà a l'àrea d'anestesiologia uns mesos, fins octubre, quan tornà per un breu espai de temps a Mallorca -va fer pràctiques a Eqvet-, abans de partir de nou cap a les Illes britàniques, en aquest cas a la República d'Irlanda, a l'*Anglesey Lodge*, on féu un any d'internat de neonatologia i anestèsia. L'any següent el passà a Liverpool, al *Philip Leverhulme Equine Hospital*, treballant amb molts de pacients necessitats de cirurgia de còlic, i després aconseguí ser escollida per fer la Residència a la Universitat de Glasgow, on es formà i practicà en l'àmbit de la cirurgia, que és el que realment li agrada. Acabà la residència a Edimburg, per trasllat del seu professor, i se n'anà fins Stuttgart, on residia la seva parella, a finalitzar el projecte d'investigació. En aquesta darrera etapa, Carlos Porres ja havia contactat amb ella per oferir-li la possibilitat de formar part d'un nou projecte laboral que donava les seves primeres passes a Mallorca. A la veterinària li agradà la idea: "La feina d'un veterinarí és molt esclava, i molt més com es treballa aquí. Cada un té els seus clients i un mai pot marcar el seu propi ritme de feina. Aquest ve donat pels clients i pacients. El que m'agradà de la

proposta den Carlos i en Pedro va ser precisament la formació d'un equip, on els clients són de tots, que és el que majoritàriament he vist al llarg de la meua vida laboral. Aquesta idea anà quallant fins que arribà el moment de prendre una decisió... però el que mai penses és que te trobaràs una pandèmia mundial".

Francina Barceló ha pogut treballar puntualment durant el confinament ("he fet més feina de la que me pensava", confessa) i es troba ara immersa en el procés de recerca d'un local amb els seus col·legues per donar forma al seu projecte i aparcar les maletes, al manco per un temps. Mentrestant dona una mà en el negoci familiar, que ha patit els devastadors efectes de la crisi econòmica derivada de la sanitària. "Son Menut viu eminentment del turisme. En aquesta època de l'any solíem tenir ple i ara estam tancats. Enguany només hem pogut obrir dos mesos", es lamenta. La tornada a Felanitx de la veterinària després de tants anys li ha permès, al manco, veure les seves amistats amb major freqüència. "Segueixo quedant amb els amics i les amigues de l'institut, i reconforta. Però ara la majoria ja passeja parelles i criatures i la cosa ha evolucionat", apunta la veterinària a la que li agradava fer senderisme i escalada, unes aficions que tal volta podrà reprendre quan assenti el seu projecte professional. Esperem que així sigui.

Dirofilaria Immitis en Mallorca: reflexiones epidemiológicas

Una noche, allá en el 2010, atendimos una urgencia de una perra bóxer, joven y sin antecedentes clínicos relevantes. Presentaba dificultad respiratoria y fatiga de forma repentina. Media hora después, mientras la intentábamos estabilizar y llegar a un diagnóstico, la perra sufrió una parada cardiorrespiratoria. La im-

>>> El mosquito tigre, al ser un vector adaptado a zonas urbanas, puede hacer que la distribución geográfica de la dirofilariasis se vea incrementada.

potencia de no poder explicar a la propietaria qué había pasado, nos ayudó a convencerla para realizar una necropsia. Causa de la muerte: hemopericardio, causado a su vez por, ¡oh sorpresa!, una infestación por *Dirofilaria immitis*.

Desde entonces, la tendencia de los casos que hemos ido diagnosticando ha ido en aumento en la zona. La finalidad de este artículo es transmitir nuestra experiencia y conclusiones después de estos años tratando con una enfermedad "nueva" para nosotros -en Ibiza ya llevaban unos años lidiando con ella-, con el añadido de ser una enfermedad infecciosa, con lo cual toda difusión es siempre importante a la hora de practicar una adecuada prevención.

La mayoría de los casos que hemos diagnosticado han sido de perros asintomáticos y que pasan la mayor parte de su vida en el exterior (jardines, fincas, etc.), y que además viven en zonas de alto riesgo. Estas zonas las identificamos porque sospechamos que hay un reservorio por diagnósticos positivos previos, y por la presencia de los *vectores clásicos* (*Culex pipiens*, *Anopheles atroparvus* o *Aedes caspius*) que condicionan su presencia a la cercanía de zonas húmedas. Este es un aspecto que normalmente le ha dado a la *Dirofilaria immitis* cierto carácter endémico en áreas muy localizadas.

No obstante, en los últimos años, un nuevo mosquito, el *Aedes albopictus* o mosquito tigre, ha extendido su presencia a prácticamente todos los rincones de Mallorca. Este mosquito, a diferencia de los antes mencionados, está adaptado al entorno urbano y además es especialmente agresivo: pica a cualquier hora del día e indistintamente a perros, gatos o personas. En EEUU es uno de los vectores de *Dirofilaria immitis* más relevantes. En Europa existe poca evidencia científica -aunque un estudio en el norte de Italia lo confirmó- sobre su papel como vector de esta enfermedad, pero en los últimos años, y coincidiendo con la presencia del mosquito tigre, hemos visto una expansión geográfica de la enfermedad, llegando incluso a áreas periurbanas, alejadas de las zonas de riesgo iniciales y sin presencia de humedales alrededor.

Los casos sintomáticos que hemos tratado estos años, a excepción de la muerte por hemopericardio de la perra mencionada antes, han presentado generalmente cuadro un respiratorio por bronquitis, además de pérdida de peso.

No hemos tenido, que sepamos, ningún caso en gatos. Su diagnóstico en esta especie es complejo. No presentan microfilaremia ni actúan como reservorio. La incidencia e importancia clínica en felinos es menor que en perros, pero hay que tenerla en cuenta la dirofilariasis en el diagnóstico diferencial de bronquitis o muertes súbitas en gatos.

En cuanto a su potencial zoonótico, no es especialmente relevante, aunque puede haber migraciones larvarias que lleguen a producir pequeños granulomas pulmonares sin importancia clínica -tengo constancia de un caso en Mallorca-, pero que pueden dar pie a confusión en el diagnóstico por imagen por su similitud a lesiones tumorales en humanos.

CONCLUSIONES

- La mayoría de casos pueden ser asintomáticos durante periodos muy largos. Este factor implica que haya un gran reservorio potencial en el entorno.
- El mosquito tigre, al ser un vector adaptado a zonas urbanas, puede hacer que la distribución geográfica de la dirofilariasis vea incrementada.
- Nos encontramos ante una enfermedad infecciosa emergente. Es importante, dentro de nuestros programas de medicina preventiva, incluir productos para evitar su contagio y expansión. La prevención en perros, tanto en comprimidos o pipetas mensuales, como en solución inyectable de liberación prolongada (hasta un año de duración), es muy eficaz. En gatos es importante el uso de pipetas que incluyan esta prevención.
- Es recomendable realizar un test antigénico y descartar microfilaremia antes de empezar un tratamiento preventivo. Si empezamos la prevención en edades tempranas (3-4 meses), esto no será necesario. El test de gota gruesa para detectar microfilarias hay que realizarlo en fresco para apreciar la motilidad de las larvas (a 10 aumentos es suficiente). Por la tarde parece ser que hay mayor probabilidad de detección.

- Puede ser útil elaborar un "mapa" del entorno de nuestra clínica para identificar aquellas zonas de alto riesgo en función de los positivos que vayamos diagnosticando, a fin de incluir esta información durante nuestras anamnesis.

Encontraréis toda la información actualizada sobre la enfermedad así como todos los protocolos de diagnóstico, tratamiento y prevención en: www.heartwormsociety.org

Para terminar, y sin tener mucho que ver con la *Dirofilaria immitis*, quería hacer una pequeña reflexión: en estos días de bulos, epidemiólogos licenciados en *facebook*, pseudocientíficos antivacunas, etc., tenemos una cierta responsabilidad educativa para con la sociedad. Por las características de nuestra profesión, ya sea con animales domésticos o con animales de producción, estamos muy habituados a lidiar con enfermedades infecciosas y tenemos el concepto de medicina preventiva muy desarrollado. Sabemos lo que es una epidemia y cómo se debería gestionar (en Alemania también lo saben, uno de los responsables en gestionar la crisis del COVID-19 es veterinario). Sabemos que las vacunas funcionan y que no causan autismo a nuestros perros. Os animo a ser un poco epidemiólogos, haced una buena prevención contra la dirofilariasis y, ya de paso, un poco de pedagogía en nuestro entorno. *Salut i força* a todos para un año complicado.

MARCOS MAKOWSKI ZAMORA
ANA SANCHA MELIÀ

Clínica Veterinaria Moixica. Port De Pollença

>>> Nos encontramos ante una enfermedad infecciosa emergente. Es importante, dentro de nuestros programas de medicina preventiva, incluir productos para evitar su contagio y expansión.

El COVIB celebra l'assemblea general ordinària de l'any més atípic

L'acte, posposat per la pandèmia, va tenir lloc el passat 3 de setembre a la sala d'actes del Col·legi de Metges, a Palma, cinc mesos després del que estava previst inicialment

Una dotzena de persones es congregaren el passat 3 de setembre a la sala d'actes del Col·legi Oficial de Metges de les Illes Balears, al palmèsà Passeig Mallorca, amb motiu de la celebració de l'Assemblea General Ordinària del COVIB. L'acte, previst per al passat 26 de març, va haver de ser aplaçat aleshores amb motiu de la situació sanitària sobrevinguda, i se celebrà cinc mesos després segons el que estava previst. L'altra novetat va ser l'aplicació de les mesures bàsiques de seguretat vigents en el moment, amb mascareta i distància de seguretat, circumstància, aquesta darrera, que no va ser de difícil compliment do-

nades les dimensions de la sala i la reduïda afluència de gent.

Transcorregué l'acte amb la lectura i aprovació de l'acta de l'assemblea de 2019, de la liquidació dels pressupostos de 2019 i dels pressupostos d'enguany, amb unes previsions inferiors als de l'any passat per quan es contemplan, per exemple, les mesures econòmiques adoptades per matç per descarregar de determinades despeses als col·legiats). Alcía Ruiz va fer un repàs a la memòria d'activitats de l'exercici anterior, enumerant els serveis externs contractats, fent referència a la reestructuració de les àrees de gestió en el Col·legi, i oferint les xifres de col·legiació (39 altes per 27 baixes

durant l'any, per a 674 col·legiats totals), de denúncies tramitades i expedients oberts (més d'una vintena), de formació (15 cursos impartits) i de beques concedides (55), entre d'altres aspectes. També es donaren a conèixer les xifres de material (RIACIB, receptes, certificats...) i s'explicaren les tasques de comunicació externa i de xarxes socials. A Facebook, per exemple, la pàgina del Col·legi ha registrat un increment de seguidors d'un 29% sense cap inversió publicitària, per un total de 1.930 fans (a dia de l'assemblea).

Finalment, Ramon Garcia agafà el torn de paraula per repassar els aspectes més importants de 2019 per al col·lectiu i, especialment, el que es trobarà el sector veterinari balear per davant en els pròxims anys. "La pandèmia ens ha fet oblidar moltes de les coses que aconseguírem l'any passat, com l'adequació continua del RIACIB, sentències judicials positives, una oferta formativa de nivell, etc. però som conscients de que hem de seguir millorant, amb l'afegit de la nova realitat, i per això hem de ser un col·lectiu que treballi en la mateixa direcció", apuntà. El president del COVIB enumerà les cinc fites que s'ha marcat la nova Junta (constituïda per juliol) en el que serà la seva darrera legislatura: modernitzar i digitalitzar el Col·legi per

>>> L'any passat es col·legiaren 39 persones i se'n donaren de baixa 27. Hi va haver una jubilació i el total de col·legiats a final d'any era de 674. Sis centres es donaren d'alta i d'altres sis de baixa.

facilitar les gestions i tràmits a fer a la gent, contribuir en l'increment de la projecció de la professió en l'àmbit sanitari i reforçar el nostre paper en la gestió de crisis sanitàries; millorar la participació social i professional dels col·legiats en la institució; millorar la comunicació interna i externa per arribar millor als col·legiats; i, finalment, cristal·litzar els projectes que tenim en comú amb altres col·lectius. "Seran anys de molta feina, però també de transició per jo, ja que l'objectiu final d'aquest període és poder deixar el testimoni a persones honestes, treballadores i que estimin la professió", conclougué el president.

Reunió a Palma amb els responsables de Benestar Animal

Una representació del Col·legi s'entrevista amb Ramon Vicenç Perpinyà, regidor de Medi Ambient i Benestar Animal de l'Ajuntament de Palma

Foto cedida per l'Ajuntament de Palma

Marta Cárdenas, Ana Sancha i Ramon Garcia es varen reunir per setembre a Palma, en representació del Col·legi, amb Ramon Vicenç Perpinyà, regidor de Medi Ambient i Benestar Animal de l'Ajuntament palmès, i amb Nicolau Cañellas, coordinador general de Medi Ambient i Benestar Animal. La trobada se celebrà amb l'objectiu de tractar una sèrie de qüestions en comú, i va ser qualificada de "molt positiva i profitosa" per part dels presents. Es varen abordar assumptes com la modificació de l'Ordenança d'inserció d'animals, els serveis municipals en aquesta matèria, la situació dels cotxes de cavalls, així com altres temes d'interès comú. La reunió va finalitzar amb l'acord de mantenir un canal de comunicació obert per facilitar la col·laboració futura entre les dues institucions.

La nueva formación

El curso de neurología impartido por Carlos Ros el 17 de octubre, primer actividad formativa presencial del Colegio después de muchos meses, con todas las medidas de seguridad

Después de muchos meses de vacío –o de presencia reducida a su mínima expresión–, la sala de formación del Colegio volvió a albergar el trajín propio de las jornadas de formación. La primera actividad abierta a los colegiados, con las peculiaridades propias de la situación actual, se desarrolló sin ningún contratiempo el pasado 17 de octubre con mascarillas, distancias de seguridad, gel hidroalcohólico y un menor número de participantes (10 presenciales), derivado de lo anterior, pese a que se pudo seguir por *streaming*.

Carlos Ros, especialista diplomado europeo en Neurología Veterinaria, acreditado por AVEPA en Neurología, responsable del Servicio de Neurología/Neurocirugía del Hospital Veterinario de la UCV, profesor asociado del departamento de Medicina y Cirugía Animal de la Universidad Católica de Valencia, abordó en su curso de Neurología aspectos como la pérdida de equilibrio (síndrome vestibular periférico y central), el traumatismo craneoencefálico o las convulsiones, con sus causas, diagnóstico diferencial, protocolo diagnóstico y tratamiento de urgencia.

28-S, Dia Mundial Contra la Ràbia

El Col·legi recorda l'obligatorietat de vacunar els cans de més de tres mesos a Balears i demana la presa de consciència ciutadana davant l'evident vincle entre malalties animals i salut pública

INTERVENCIÓ A LA TELEVISIÓ I A LA RÀDIO AUTONÒMICA. El Dia Mundial Contra la Ràbia concità l'atenció mediàtica dels espais informatius de l'Ens de la radiotelevisió autonòmica, IB3, que s'hi interessà i entrevistà a Ramon Garcia en directe en un dels seus programes, el magazín dels horabaixes 'Cinc Dies'. Així mateix, l'espai de salut de la ràdio pública, Vitamina 3, va voler aprofundir uns dies més tard en la ràbia i altres zoonosis en l'àmbit de la salut pública de la mà del president del Col·legi, qui va respondre a les preguntes de la periodista Araceli Bosch.

El 28 de setembre es commemorà, com cada any, el Dia Mundial Contra la Ràbia, una zoonosis encara molt present a tot el planeta, que és la causant de més de 50.000 morts humanes a l'any, la majoria registrades als continents africà i asiàtic.

El Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears va emetre una nota de premsa als mitjans de comunicació recordant l'obligatorietat de vacunar els cans de més de tres mesos i de fer revisions anuals a cans, moixos i fures. El COVIB va voler destacar la importància de que la ciutadania prengui consciència del vincle existent entre les malalties d'origen animal i la salut pública, com s'ha vist enguany amb l'extensió de la Covid-19 arreu del món o amb l'aparició del Virus del Nil a Andalusia. El missatge del Col·legi va ser clar: "Cal augmentar la sensibilització de la població sobre les malalties infeccioses i treballar coordina-

dament en el marc de la Salut Única (One Health). No s'ha de baixar la guàrdia davant la ràbia". El fet és que malgrat que les Illes Balears (igual que la resta d'Espanya) siguin una zona lliure de ràbia terrestre, no significa que no se'n puguin donar casos. Fa 10 mesos, per exemple, morí un home de ràbia a Bilbao després de ser mossegat per un moix al Marroc, o l'any 2013, a Toledo, un ca rabiós atacà a quatre nins i un adult després d'haver passat la frontera amb Àfrica sense els preceptius controls sanitaris.

El Decret 21/2015, de 17 d'abril, regula les accions de control, prevenció i vigilància epidemiològica de la ràbia animal i d'altres zoonosis en animals de companyia a les Illes Balears i estableix les accions obligatòries que es realitzen a la CAIB per poder prevenir l'aparició de casos de ràbia.

D'altra banda, l'Organització Col·legial

veterinària (OCV) reclamà la vacunació canina obligatòria contra la ràbia a tota Espanya per protegir la salut pública. El seu president, Luis Alberto Calvo, referí que "la protecció col·lectiva enfront de la ràbia a Espanya passa per una vacunació canina obligatòria en tot el territori nacional perquè la sanitat animal i la salut pública no entenen de límits autonòmics, i un gos no vacunat en una regió posa en risc tant a animals com a persones a tot el país". A Espanya no és obligatòria la vacunació a Galícia, Catalunya i País Basc, i a Astúries és només obligatòria en cans 'potencialment perillosos'.

ZOONOSIS I VETERINARIS

Segons l'OMS, al voltant del 60% de les malalties infeccioses emergents que es comuniquen a nivell mundial tenen un origen animal. Per això, els Veterinaris tenen un paper clau en la prevenció, el control i l'eradicació d'aquestes malalties.

Curs online de riscos laborals a centres d'assistència d'animals de companyia

El passat 26 d'agost, el COVIB organitzà un curs, que s'emeté en directe per streaming, sobre riscos laborals a centres veterinaris en el marc de l'actual situació sanitària de la Covid-19. La xerrada va córrer a càrrec de Verónica Tur, formadora d'Adsum Integria, un Servei de Prevenció de Riscos Laborals.

L'objectiu de la iniciativa va ser donar a conèixer les obli-

gacions dels empresaris, treballadors i dels assistents dels centres veterinaris. Es parlà de com actuar en cas d'un treballador positiu o que hagi estat en contacte amb un positiu i es donaren a conèixer les mesures específiques a aplicar en centres veterinaris, així com els protocols de neteja i desinfecció d'espais i superfícies.

La venda d'antibiòtics per a bestiar baixà a Espanya un 48% entre 2014 i 2018

L'Agència Europea del Medicament (EMA) ha fet públic el seu informe anual sobre la Vigilància Europea del Consum d'Antimicrobians Veterinaris (ESVAC). En ell s'observa un augment general en les vendes d'antibiòtics del 61% entre 2010 i 2014 i una reducció del 48% des de 2014 a 2018.

La disminució observada entre 2014 i 2018 s'atribueix a l'adop-

ció del Pla Nacional d'Espanya contra la Resistència als Antibiòtics, per juny de 2014, actualitzat per al període 2019-2021. En aquest pla comú es varen incloure sis estratègies per als sectors veterinar, humà i ambiental, orientades a promoure l'ús adequat, assegurar sistemes de vigilància efectius, promoure la investigació i innovació i desenvolupar un pla de comunicació i educació.

BREUS

Inscripció definitiva de la DOP Pebre Bord de Mallorca/Pimentón de Mallorca

La Comissió Europea publicà el 6 d'octubre la inscripció definitiva de la Denominació d'Origen Protegida (DOP) Pebre Bord Mallorca/Pimentón de Mallorca al registre comunitari de les DOP. Aquesta publicació coincideix en plena la campanya de collita del pebre bord, i per tant, el pebre molt aquesta campanya ja es podrà comercialitzar, per primera vegada, amb el distintiu DOP Pebre Bord de Mallorca/Pimentón de Mallorca.

256 inscrits a la conferència 'on line' de Tomàs Camps

"El paper del vincle entre la família i les mascotes en els problemes de conducta", conferència de Tomàs Camps en modalitat on line organitzada per un laboratori a la sala de formació de la seu col·legial, congregà davant els seus ordinadors 256 veterinaris. El veterinarí abordà els aspectes pràctics del vincle entre la mascota i el propietari en el desenvolupament i tractament de problemes de comportament, com els problemes relacionats amb la separació i l'agressivitat, tant en moixos com en cans.

Marina y Joan Oliver

Hija y padre, titulares de la clínica Veterinaria Can Picafort

“**A** Marina la llevé un día, de pequeña, hace como 20 años, a una explotación ganadera de vacas de Can Picafort, propiedad de José Trias, por una urgencia. Ella no tendría más de 8 o 9 años y yo compaginaba el trabajo en la clínica con el de funcionario en Sanidad. El veterinario de la finca, José María García, me llamó desesperado y me pidió si le podía hacer el favor de ir porque se encontraba en la otra punta de la Isla. Era un caso de prolapso uterino, algo desagradable a la vista, y fue como una especie de prueba para ella. Ella ya me había dicho que quería ser veterinaria y pensé que podía ser una buena oportunidad para que viera que no todo eran gatitos y perritos, como quizá pensara. Al fin y al cabo era muy joven. Aguantó perfectamente todo aquello sin pestañear”, cuenta Joan Oliver (Muro, 1962). Oliver es titular de la Clínica Veterinaria de Can Picafort y veterinario oficial del Servei de Seguretat Alimentària y coordinador de Protecció de la Salut en la delegación de Manacor de la Conselleria de Salut. Licenciado por la Universidad de Zaragoza (1980-1985), montó la clínica en una cochera un año después. El año que viene se cumplirán 35 años de aquello y hoy es su hija la que lleva las riendas, aunque él todavía acuda a hacer determinadas cirugías para matar el gusanillo. Sin duda tuvo buen ojo.

Marina Oliver (Muro, 1991) no recuerda la historia de la vaca,

como si se hubiera tratado de un día cualquiera de playa en familia. Sí recuerda, sin embargo, la jornada en la que su padre la llevó al matadero de Manacor, con un propósito similar, siendo ella ya estudiante de Veterinaria en Valencia. Fue junto a un compañero de carrera, que al parecer quedó traumatizado ante lo que vio y abandonó sus estudios para dedicarse a otra cosa. “Sacaba sobresaliente en todo pero vio que no era lo suyo. Gracias a mi padre”, bromea. Tras licenciarse en 2016 en San Pablo CEU, Marina metió la patita en la clínica y se la hizo suya. “Le ha dado un aire nuevo”, apunta Oliver. Bajo la supervisión paterna, al principio, y en compañía de Marga Sacarés, la ATV que empezó cuando abrió, Marina ha conseguido cumplir su sueño de infancia y desde hace un año es cotitular de la clínica. “Mi padre nunca trató de influir. De hecho, mi hermana menor estudia otra cosa. Imagino que ya venía de fábrica y, sin duda, el hecho de que él abriera camino me ha ayudado, pero siempre lo hizo desde la neutralidad”, señala Marina. “Ella se lo ha currado”. Esto es fruto de su dedicación y sacrificio, y es bonito, aunque todos los que nos dedicamos a esto sabemos de la dureza de este trabajo. Hay jornadas laborales que no se las desearías ni al mayor de tus enemigos”, concluye Oliver.

Vila Veterinaris

*Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista **veterinària**, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org*

La Clínica Veterinària Pablo Garcia d'Eivissa, una de les primeres que obrí les seves portes i dugué la clínica de petits animals a les Pitiüses, fa una trentena d'anys, ja no és la Clínica Veterinària Pablo Garcia, però conserva la seva essència a Vila, amb matisos, i anomenada ara Vila Veterinaris. Pablo Garcia (Eivissa, 1961), fill de veterinaris (Don Pablo), la traspassà per març de 2011, quan complí 50 anys, com era el seu desig, a les seves col·legues Inés Ribas i Marta Marí. Inés duia anys treballant amb ell i Marta s'havia incorporat a la clínica feia un any, amb el que el veterinaris degué pensar que la deixava en bones mans. I així ha estat. O al manco així ho denoten les xifres. Perquè el centre ha passat de comptar amb una plantilla de dues veterinaris i una auxiliar en el moment del traspàs, a una de quatre veterinaris i dues auxiliars, a començaments d'enguany. Ha ampliat horaris i dona major servei. Per març de l'any que ve complirà

10 anys en aquestes mans i, fins i tot - creuem els dits-, es podrà dir que ha superat una pandèmia sanitària mundial. "Durant el confinament hem fet molta feina", confessen.

Inés i Marta tenen en comú que són veterinaris i eivissenques, dues coincidències que han contribuït indubtablement a què els seus camins es creuessin; i també són mares, un fet que no queda al marge de la seva activitat laboral ja que les ha obligat a tirar d'enginyer per convertir una part de la clínica, en algunes èpoques dels darrers anys, en una espècie de guarderia, arribant a habilitar una habitació com a lleonera amb l'objectiu de conciliar feina i família. Si no pots endur-te'n la feina a casa, emporta't les tasques domèstiques a la feina. La qüestió és que les veterinaris han aconseguit mantenir el que volien quan acceptaren fer-se càrrec del negoci: continuar sent una clínica de barri, propera, amb els clients de tota la vida, fidels i conscients de la feina que s'hi fa. Però, en

FICHA

Nom: Vila Veterinaris CB.

Titulars: Marta Marí Colomar i Inés Ribas Ribas.

Adreça: Juan Planells, 11. Eivissa.

Web: www.vilaveterinaris.com

E-Mail: vilaveterinaris@hotmail.es

Obert des de: 2011 (abans com a Clínica Pablo García).

Equip humà que conforma la clínica: 4 veterinaris i 2 auxiliars.

Especialitats: Cirurgia general, medicina interna, traumatologia, cardiologia i ECGs, diagnòstic per imatge, oftalmologia, hospitalització i visita a domicili.

paral·lel, han volgut redirigir la seva feina cap a l'especialització, per la qual cosa, al marge d'ampliar la plantilla, han incorporat progressivament consultes amb especialistes que col·laboren periòdicament amb elles (traumatologia, neurologia, oftalmologia o rehabilitació, entre d'altres). Elles mateixes han ampliat horitzons, i mentre que n'Nés tira cap a les cirurgies i la medicina interna, na Marta es dedica més a oftalmologia i a medicina felina. L'equip el completen actualment les veterinàries Teresa de la Puerta i Anaís Filipa i les ATVs Yolanda Sánchez i Nieves Ginard. El centre té obert en horari ininterromput de 9 h a 21 h, de dilluns a divendres, i de 9 h a 14 h els dissabtes, i ofereix servei d'urgències 24 h i de visites a domicili.

La clínica consta d'una sala d'espera i recepció amb tenda i un bany per a la clientela, dues consultes i una tercera consulta per a ecografies. Darrere hi ha una zona prequiròfan i laboratori des d'on es pot accedir al quiròfan a través d'una porta corredissa. Hi ha una sala de rajos amb

una espècie de rebedor i una habitació que s'empra com a magatzem. Una segona sala, més grossa, va ser habilitada com a zona de conciliació, amb espai per a infants, sofà i gelera i un segon bany i magatzem més grossos. Finalment, la clínica compta amb una espaiosa sala d'hospitalització que està dividida en dos blocs, un amb gàbies per als animals procedents de cirurgies i l'altre per a infecciosos. Vila Veterinària compta, així mateix, amb un aparcament per a clients, un valor afegit que facilita la vida als clients, especialment si ets un negoci situat en el nucli urbà d'una ciutat com Eivissa, que té una població de gairebé 50.000 habitants. De fet, a Vila hi ha registrades actualment quatre clíniques, que conviuen en harmonia, cada

una a la seva zona i amb la seva clientela. A Vila Veterinària asseguren que l'estacionalitat que històricament es troba a destinacions tan turístiques com la que ens ocupa, no ha estat mai un paradigma de la seva clientela, que sol seguir una tendència estable al llarg de tot l'any, si bé,

com és lògic, els estius són més fecunds per mor dels residents estacionals. La pandèmia de la Covid-19 sí ha canviat el panorama d'Eivissa durant l'època estival, però a la clínica s'ha treballat molt. Senyal de que les coses es fan segons les expectatives de la clientela. I això sempre és bo.

Crece el paro en el sector veterinario por primera vez tras el desconfiamiento

En septiembre el número de veterinarios en paro en España ascendió a 1.752

El número de veterinarios parados se ha incrementado en el mes de septiembre, siendo el primer dato negativo que arroja el sector, que llevaba desde el mes de mayo recuperándose de los efectos de la crisis sanitaria

El empleo en el sector veterinario venía registrando buenas cifras desde el desconfiamiento que se produjo en el mes de mayo, pero según los últimos datos ofrecidos por el Servicio Público de Empleo Estatal (SEPE) relativos al mes de septiembre, en el noveno mes del 2020 el número de veterinarios en paro se ha incrementado en 72, en comparación con el mes de

agosto. Así lo informaba hace unos días el portal digital de noticias *Animal's Health*.

"Este incremento en el número de parados -informa el digital- rompe la racha de 4 meses consecutivos de recuperación que el sector veterinario venía mostrando desde que en el mes de abril se destruyeran 350 puestos de empleo a causa de la crisis sanitaria de Covid-19. Según el SEPE, en septiembre el número de veterinarios en paro asciende a 1.752. Lo que supone un claro aumento respecto al mes de agosto (1.680). Del total de los veterinarios parados en septiembre, 342 son graduados y 1.410 licenciados".

Localizados ocho ejemplares vivos de nacra en Mallorca y en Menorca

La Conselleria de Medi Ambient, con el Ministerio de Transición Ecológica, impulsa actuaciones coordinadas para mejorar el estado de las poblaciones de este molusco

Personal técnico de la Conselleria de Medi Ambient i Territori y del Centro Oceanográfico de Baleares-Instituto Español de Oceanografía (COB-IEO) han confirmado el hallazgo de ocho ejemplares vivos de nacra (*Pinna nobilis*) en aguas de Mallorca y de Menorca. La mayoría de estos ejemplares han sido localizados por particulares, que reportan sus observaciones a la administración.

Cabe recordar que, desde hace cuatro años, y debido a una epidemia de mortandad extrema, la población de la nacra se ha visto gravemente disminuida hasta el punto de extinguirse la prácticamente de las costas del Estado y poner en riesgo la pervivencia de la especie en todo el Mediterráneo. A este tema dedicó VETERINARIA el reportaje de portada de la revista del primer trimestre de 2019, que contó con el testimonio de la veterinaria Amalia Grau, del Laboratorio de Investigaciones Marinas y Acuicultura (LIMIA), del Govern de les Illes Balears.

Desde el Servicio de protección de especies inciden en la importancia de la colaboración ciudadana para identificar posibles ejemplares vivos y recuerdan que, en caso de ver una posible

Pinna nobilis, se puede poner en conocimiento del Servicio a través del correo electrónico especies@dgcapea.caib.es, por teléfono o mensajería instantánea al 606875244, o a través de la página web de observadores del mar.

Cerca de 500 veterinarios siguen el seminario web de la OCV sobre el virus del Nilo Occidental

Alrededor de 500 veterinarios inscritos participaron el 21 de octubre en el seminario web 'El virus del Nilo Occidental. Una perspectiva One Health', programado por la Organización Colegial Veterinaria-OCV, en el que fueron ponentes Santiago Vega García, que centró su intervención en definir las causas de su expansión en España durante los últimos

meses, e Ignacio García Bocanegra, que trató sobre cuestiones relacionadas con la vigilancia epidemiológica. Vega recordó que en España el virus ha ocasionado la muerte de siete personas, "todos ellos con patologías previas, mientras que en Europa durante el año 2018 se contabilizaron 181 fallecidos por este motivo".

¿Qué puede hacer el veterinario que no ha cobrado una factura por un trabajo pero que se ve obligado a cumplir con sus obligaciones fiscales periódicas?

La normativa tributaria contempla varios mecanismos para poder recuperar los impuestos ingresados en el Erario Público con ocasión de la expedición de facturas que finalmente han resultado impagadas por el cliente.

Estos mecanismos dependen del tipo de imposición, es decir, si es indirecta (**IVA**) o si por el contrario se trata de imposición directa (**Impuesto de Sociedades e Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas**).

Ninguno de los mecanismos es fácil (más bien todo lo contrario), para el empresario que ha emitido una factura, ha cumplido con su obligación tributaria, pero el cliente no satisface su contraprestación impagando la factura.

En cuanto a los **impuestos indirectos**, la Ley del IVA da un tratamiento distinto según que el deudor se halle en situación de concurso de acreedores o no pero en este último caso el crédito sea incobrable.

En el primer caso se acepta la reducción de la base imponible si se cumplen determinados requisitos y se realiza dentro de unos determinados plazos procediendo a expedir la correspondiente factura rectificativa.

En el segundo caso, es decir, que no se encuentre en concurso, pero el crédito sea incobrable, la base imponible también podrá reducirse. La Ley del IVA establece cuándo es incobrable un crédito facturado, lo que depende del tiempo transcurrido desde el devengo (1 año o 6 meses dependiendo del volumen de operaciones del veterinario); que se cumplan determinados requisitos formales (anotación en los Libros Registros exigidos para este Impuesto; que el cliente moroso actúe en la condición de empresario o profesional, o, en otro caso, que la base imponible de aquélla, IVA excluido, sea superior a 300 euros [es decir, que si es un cliente "particular" y la factura sin IVA no alcanza los 300 euros no se puede recuperar el IVA]); y que el veterinario haya instado su cobro mediante reclamación judicial al deudor o por medio de requerimiento notarial al mismo. Dándose estos requisitos, la modificación deberá realizarse en el plazo de los tres meses siguientes a la finalización del período antes indicado de 1 años o 6 meses.

Al margen del cumplimiento de estos requisitos, además, exis-

ten unas claras excepciones en la Ley del IVA en las que, por su extensión y complejidad, en el presente artículo no podemos analizar (un solo ejemplo: que el destinatario de las operaciones no esté establecido en el territorio de aplicación del Impuesto, ni en Canarias, Ceuta o Melilla no se podrá recuperar el IVA).

Por lo que respecta a los efectos que implica el impago de una factura emitida por el veterinario en cuanto a la **imposición directa**, podemos resumirla en los siguientes términos:

El artículo 13 de la Ley 27/2014, de 27 de noviembre, del Impuesto sobre Sociedades, establece lo siguiente que serán deducibles las pérdidas por deterioro de los créditos derivadas de las posibles insolvencias de los deudores, cuando en el momento del devengo del Impuesto concorra alguna de las siguientes circunstancias:

- Que haya transcurrido el plazo de 6 meses desde el vencimiento de la obligación.**
- Que el deudor esté declarado en situación de concurso.
- Que el deudor esté procesado por el delito de alzamiento de bienes.
- Que las obligaciones hayan sido **reclamadas judicialmente o sean objeto de un litigio judicial o procedimiento arbitral de cuya solución dependa su cobro.**

Existen en la Ley citada excepciones a la posibilidad de deducir pérdidas pero que en términos generales no son aplicables a la actividad normal de las clínicas veterinarias por lo que omitimos relacionarlas aquí.

A su vez, el artículo 28 de la Ley 35/2006, de 28 de noviembre, del **Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas**, dispone que el rendimiento neto de las actividades económicas **se determinará según las normas del Impuesto sobre Sociedades.**

Por consiguiente, en el IRPF serán también deducibles las pérdidas por deterioro de los créditos derivadas de las posibles insolvencias de los deudores, cuando en el momento del devengo del Impuesto concorra alguna de las mismas circunstancias que para el Impuesto de Sociedades que ya hemos visto en párrafos anteriores y a las que nos remitimos.

Miguel Font

Economista y Abogado

PROFESIONALIDAD, EXPERIENCIA Y COMPROMISO

Abogados
Economistas
Graduados Sociales
Asesoría Laboral y Tributaria

BUFETE
ANTONIO FONT

Colaborador del Col·legi Oficial de Veterinària de les Illes Balears La Rambla, 17 · 07003 Palma · www.bufeteantoniofont.com

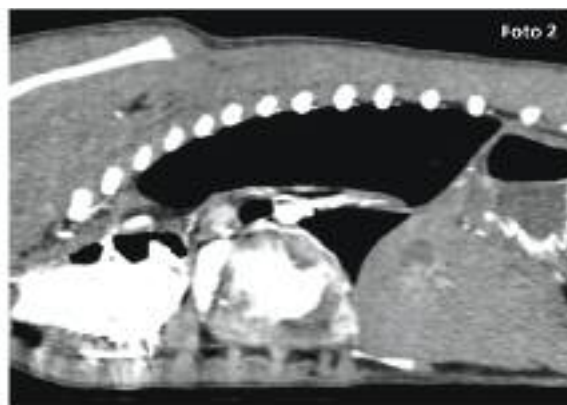
PRESENTAT PER HOSPITAL VETERINARI CANIS

Colaboran: Luis Riera (Acred. AVEPA cardiología), Marc Forteza, Alicia Fernández

Se refiere al hospital un perro macho de 5 meses de edad con historia de ruidos respiratorios raros y vómitos/regurgitaciones de comida diarios. El propietario nos comenta que tolera mejor la comida blanda que el pienso seco. En las Rx torácicas se observa una zona radiolúcida como de aire en el tórax craneal que pensamos podría tratarse del esófago. Es por ello por lo que administramos una papilla con contraste de bario y seguidamente repetimos las Rx de tórax (foto nº 1). En base a esta información:

1. ¿Cuál sería el diagnóstico diferencial más probable?

2. ¿Qué otras pruebas diagnósticas sería recomendable realizar?

cas clínic. resolució

En la Rx con esofagograma de contraste se observa un estrechamiento esofágico severo a la altura de la base del corazón, con presencia de una gran dilatación del esófago craneal. Esto es altamente compatible con una alteración del anillo vascular. Ante este escenario se plantea seguir con las pruebas diagnósticas recomendadas para un diagnóstico definitivo.

PRUEBAS DIAGNÓSTICAS

Realizamos una ecocardiografía preanestésica, una tomografía y una esofagoscopia. En esta última se pudo evidenciar la zona de estenosis severa, con moderada irritación de la mucosa, y a la vez descartamos otras posibles causas de estenosis u obstrucción esofágica. La tomografía es la prueba de elección para confirmar que

tipo de anomalía vascular congénita presenta el paciente. En nuestro caso se trataba de una persistencia del arco aórtico derecho (95% de casos), con arteria subclavia izda. y dcha. aberrantes y tronco braquicefálico (fotos nº 2 y 3).

La neumonía por aspiración es un riesgo asociado importante, por lo que la cirugía deberá ser realizada a la mayor brevedad posible, además de para prevenir los cambios irreversibles que se pueden llegar a producir en el esófago.

TRATAMIENTO

Iniciamos la cirugía a través de una toracotomía lateral izda. en el 4º EIC. Seguidamente diseccionamos y realizamos una doble ligadura con posterior sección del ligamento arterioso (foto nº 4) y vasos anó-

malos que rodeaban al esófago, provocando su estrechamiento y resto de signos clínicos. Como ayuda para la correcta localización de las estructuras estenosantes, realizamos una endoscopia intraoperatoria. Ello nos permite además, tras seccionar el ligamento arterioso, realizar una dilatación de balón, para romper las posibles bandas fibróticas remanentes que pudieran quedar sin seccionar.

La mejoría clínica del paciente fue inmediata tras la intervención, aunque cierto grado de dilatación esofágica puede permanecer para el resto de su vida, por lo que será recomendable, al menos inicialmente, mantener una alimentación con el animal en pie sobre sus extremidades posteriores o utilizar para ello una silla de Bailey (foto nº 5).

COL·LEGIATS**ALTES****1226 - Giulia Mander**

Des de l'1 de juny de 2020

1227 - Eduardo García Sánchez

Des de l'1 de juliol de 2020

1034 - Marta Martínez Cordón

Des de l'1 de juliol de 2020

1053 - Alejandro Yeste Iglesias

Des de l'1 de juliol de 2020

1228 - Carolina Salaberri García

Des de l'1 de juliol de 2020

1229 - Silvia Vallés Ortega

Des de l'1 de juliol de 2020

1230 - Antonio Sterling Barba

Des de l'1 de juliol de 2020

1231 - Anais Filippa Vancheri

Des de l'1 de juliol de 2020

669 - Jaime Auñón Mayans

Des de l'1 d'agost de 2020

1232 - Jaime Montes Mateos

Des de l'1 de setembre de 2020

1233 - Maria Amengual Vila

Des de l'1 de setembre de 2020

1234 - Alejandro Ocete Expósito

Des de l'1 de setembre de 2020

BAIXES**1190 - Elena Cardona Sanjuán**

Des del 24 de febrer de 2020

811 - Pere Pijoan Serramià

Des del 30 de maig de 2020

1206 - Raffaele Scarpellini

Des del 30 de maig de 2020

912 - Beatrix A. Strathmann Borowiks

Des del 7 de juliol de 2020

1221 - Marta Arévalo Martínez

Des del 21 de juliol de 2020

1206 - Cristina González Díaz

Des del 23 de juliol de 2020

1110 - Cristina Sunyé Guirao

Des del 28 de juliol de 2020

930 - Asunción Sempere Valero

Des del 30 de juliol de 2020

626 - Stefan Oetjen

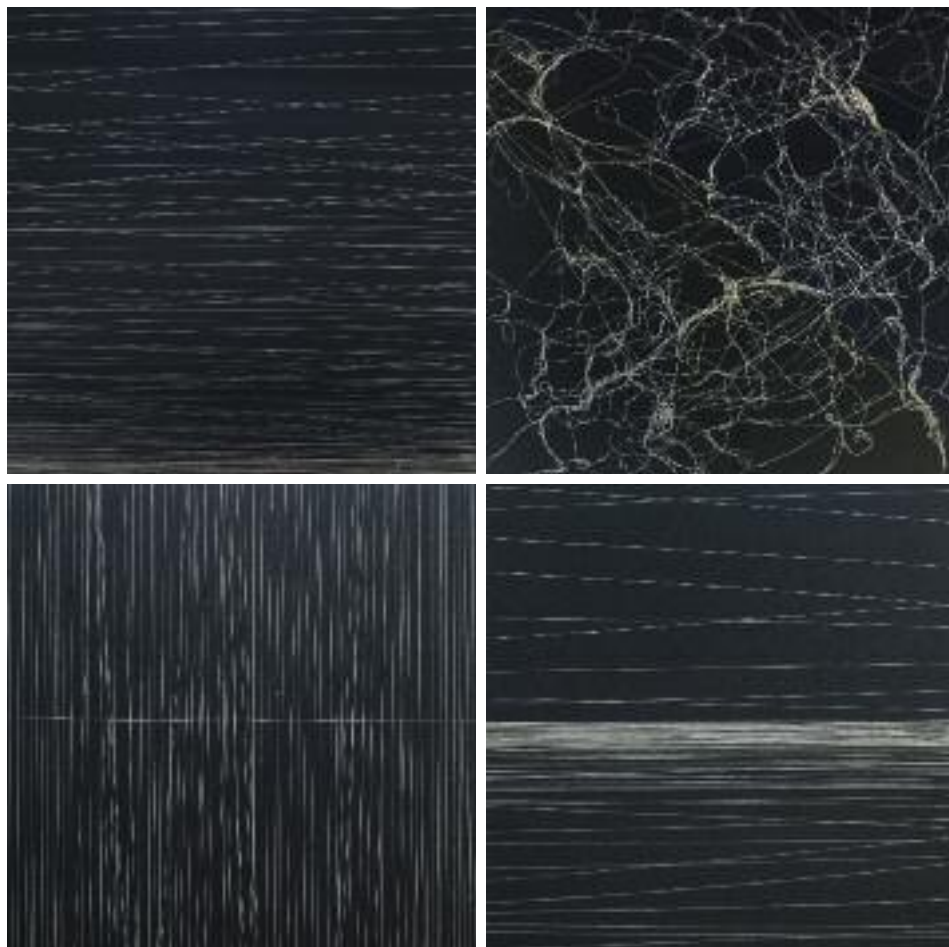
Des del 7 d'agost de 2020

JUBILATS**382 - Francisca Juan Jaume**

Des del 30 de juliol de 2020

CENTRES VETERINARIS**BAIXES****REHABILITACANS**

C/ Berga, 68 - 07600 Palma

Titular: **Renata Diniz Denardi**

Davant el fil de Toni Garau

El dissenyador gràfic i artista "vocacional" Toni Garau (Sóller, 1974) ha cedit quatre de les seves obres al Col·legi, on han estat exposades durant aquests darrers mesos. "La meua obra ens explica una història; agafant la part pel tot m'he deixat endur per la malenconia del passat, vist d'una manera bucòlica. Reinterpreto i reutilitzo un material amb història, el fil, convertint-lo en l'element principal d'una col·lecció d'obres d'art. Paral·lelament, present una part de la història de Mallorca que, de manera artística, es perllonga en el temps fins aquest mateix instant", explica Garau sobre la seva feina.

ART AL COVIB

Detectat l'enviament de correus falsos amb virus en nom del COVIB

El Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears advertí a finals de juliol de l'enviament de correus falsos amb documents adjunts, que amagaven un virus perillós, que eren remesos des d'adreces on figuraven els noms del personal del Col·legi, i es demanava no obrir-los. En la seva nota, el COVIB sol·licitava precaució i suggeria posar-se en contacte amb les oficines davant qualsevol dubte. Igualment, envià una sèrie de recomanacions en cas d'haver obert qualsevol d'aquesta correus electrònics.

¿Conoce las *ventajas* del Seguro de Automóvil de A.M.A.?

Ventajas en nuestros talleres preferentes

Recogida y entrega gratuita. Limpieza exterior, prioridad en la reparación, 50% dto. sobre el precio de la franquicia, vehículo de cortesía según disponibilidad...

Reparación y sustitución de lunas

En nuestra red de talleres colaboradores de lunas a través del 912 74 86 95 o del click to call de nuestra página web.

Servicios gratuitos de ITV y Gestoría

Inspección audiovisual y manual previa, gestión de cita con la ITV y servicio de chófer para pasar la inspección. Servicio gratuito e ilimitado de trámites administrativos relativos a la documentación del conductor principal.

Taxes e impuestos oficiales no incluidos.

Servicio Manitas Auto

Pequeñas operaciones en el vehículo asegurado y en las que no sea necesario acudir al taller, como sustitución de consumibles, configuración de dispositivos electrónicos, instalación de accesorios, etc.

1 servicio de hasta 2 horas gratis al año.

Y ahora le ofrecemos asesoramiento personalizado para planificar la forma de pago de su seguro.

A.M.A. PALMA DE MALLORCA Barón de Pinópar, 10 Tel. 971 71 49 82 pmallorca@amaseguros.com

LA MUTUA DE LOS PROFESIONALES SANITARIOS

www.amaseguros.com 971 71 49 82 / 902 30 30 10

A.M.A.
agrupación mutual
aseguradora

